

Aplinkas objekts LATO ŠIMTMETIS 2022

M.

Foto autors: Ventspils Tūrisma informācijas centra foto arhīvs

Metai: 2023 m. sausio 10 d

Skulptoriūs: Glebas Pantelejevas

Architektas: Andris Veidemanis

Užsakovas: Ventspīlio savivaldybē

Latvijas nacionālīnei valūtai skirtas aplinkas objekts jrengtas minint lato jvedimo šimtmētj – 2022 m. ant Ventspīlio pīliakalnio, šalia Livonijas ordino pīlies, nuo kurios atsiveria vaizdas j Ventspīlio uostā – vietā, kur 1925-1926 m. buvo iškrautos Didžiojoje Britanijoje, karališkojoje monetų kalykloje, nukaldintos sidabrinės dviejų latų monetas, kurios pirmą kartą Latvijos žemėje atsidūrē atkeliavusios tiesiai j Ventspīlj.

Iš aliuminio išlietas aplinkas objekts, skirtas lato šimtmēčiui, suprojektuotas pagal 1992 m. vieno lato monetas dizainā, yra 3 m skersmens, objekto siluetas keičiasi, priklausomai nuo žiūrėjimo perspektyvos pasirinkimo. Latas sukurtas trimatis, pavaizduotas realistiniu stiliumi.

Idėja:

Siekdama išsaugoti lato kultūrinę ir istorinę reikšmę, jamžinti latā viešo meno kūrinio pavidalu, Ventspīlio savivaldybē 2021 m. paskelbē projekto idėjos konkursā, kuriam buvo pateikti 22 pasiūlymai, o laimėjo skulptoriaus Glebo Pantelejevo ir architekto Andrio Veidemanio kūrinys „Evoliucija“. Aplinkas objekts – vieno lato moneta su tuo atvaizdu, kuris buvo ant pirmosios monetas, išleistas j apyvartā po Latvijos nepriklausomybės atkūrimo 1993 m. Lato vaizdas simbolizuoja atkurto šalies brandā ir pasirengimą šuoliui j ateitj, ekonominę, politinę ir kultūrinę evoliucijā, lėmusią Latvijos jstojimą j Europos Sąjungā ir euro jvedimą. Dinamiškos formos aplinkas objekts pabrēžia lato kaip simbolio raidā, reiškusių Latvijos valstybės augimą, lato misijā užsibaigimą ir grjžimą j atvirus vandenis.

LATAS – LATVIJOS RESPUBLIKOS NACIONALINĒ VALIUTA 1922-1940 M. IR 1993-2013 M. – 2013.

Lato istorija:

Latvijos latas, kaip mūsų šalies reprezentacinis simbolis, atsirado ir „gyvavo“ sunkiu metu. Pirmasis jo gyvavimo etapas truko kiek daugiau nei 18 metų – jis buvo jvestas 1922 m. ir buvo apyvartoje kaip nepriklausomos valstybės atsiskaitymo priemonē iki 1941 m. pavasario, tik šiek tiek ilgiau išgyveno už nepriklausomā Latvijos valstybē. 1993. metais j Latvijos piliečių pinigines jkrito atnaujintos nacionalinės valiutos monetas ir banknotai. Antrasis nacionalinės valiutos etapas taip pat nebuvo ilgas – perėjimas prie euro 2013 metais reiškē lato kaip nacionalinio simbolio gyvavimo pabaigā...

© Osta iela 25

